

SECȚIA 5

INOVAȚII SOCIALE, EDUCAȚIONALE ȘI CULTURALE ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR CONTEMPORANEITĂȚII

ORGANIZAREA EFICIENTĂ A ACTIVITĂȚILOR ÎN INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE TIMPURIE PE PERIOADA ESTIVALĂ

EFFICIENT ORGANIZATION OF ACTIVITIES IN EARLY EDUCATION INSTITUTIONS DURING THE SUMMER PERIOD

Stela GÎNJU, dr, conf. univ,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău
ORCID: 0000-0002-0673-2099
ginju.stela@upsc.md

Adelina FURTUNĂ, masterand,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău
ORCID: 0009-0003-3619-0440
a81709890@gmail.com

Stela GÎNJU, PhD, Associate Professor,
”Ion Creanga” SPU of Chisinau,
Adelina FURTUNĂ, masters,
”Ion Creanga” SPU of Chisinau

CZU: 373.2.025

DOI: 10.46727/c.v2.21-22-03-2024.p145-149

Abstract. The educational process, like any other process, whether natural or social, relates to the concept of time and temporality. That is why the correct, optimal and efficient organization of time becomes a concern for teachers, in relation to themselves, but also in the activities organized with children. If, during the school year, teachers from early childhood education institutions, guided by various documents and educational policies, can demonstrate their competence in time management through the qualitative distribution of time resources, which leads directly to the instructional-educational process, didactic performances and work capacity, then in the summer period this aspect becomes more complicated. The instructive-educational process in early education institutions during the summer period has some particularities: the lower number of children; carrying out Curricular provisions throughout the day (personal development activities, including routines, transitions, daily activities specific to the summer period, music education, physical education and extracurricular activities); carrying out activities mainly in the open air; emphasizing the freely chosen game; bringing well-being to children. The article will present the results of a focus group organized with teachers, regarding the problems encountered in the efficient organization of activities with preschoolers during the summer period. Various methodological and managerial aspects of organizing time with preschoolers during the summer period will be described.

Keywords: Summer period, curriculum, early education

Procesul educațional, ca și orice alt proces, fie natural sau social, se raportează la conceptul de timp și temporalitate. De aceea organizarea corectă, optimală și eficientă a

timpului devine o preocupare pentru cadrele didactice, în raport cu sine, dar și în activitățile organizate cu copiii. [1]

Dacă în perioada anului școlar, cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie, ghidate de diverse documente și politici educaționale pot să-și manifeste competența managementul timpului prin distribuirea calitativă a resurselor de timp, ceea ce conduce direct la procesul instructiv-educativ, performanțele didactice și capacitatea de muncă, atunci în perioada estivală acest aspect devine mai complicat.

Procesul instructiv-educativ în grădinițele de copii din Republica Moldova are anumite particularități în perioada estivală, realizarea acestuia desfășurându-se conform Reperelor metodologice privind organizarea procesului educațional [4]

- valorificarea Curriculumului pe tot parcursul verii;
- alocarea unui timp separat și important jocului liber ales în programul zilnic de activitate;
- desfășurarea activităților cu copii, predominant în aer liber;
- determinarea duratei activităților, în corelare de particularitățile de vârstă și interesele copilului;
- diversificarea activităților, pentru a menține interesul copiilor și pentru a-i oferi noi provocări.
- aducerea stării de bine copiilor

E bine știut că prezența preșcolarilor la instituția de educația timpurie în perioada estivală este redusă. În pofida acestui fapt, totuși, copiii care frecventează și pe timp de vară grădinița trebuie să beneficieze de un proces instructiv-educativ de calitate, de formare a competențelor pe domeniile de activitate, indicate de Curriculumul educației timpurii. Actele normative, emise de Ministerul Cercetării recomandă, că: ”cele mai binevenite pentru perioada de vară sunt activitățile ludice, distractive. Educatorii vor proiecta și realizează cel mai des activități artistico-estetice și activități de fortificare a sănătății, ținând cont de interesele și particularitățile de vârstă ale copiilor.”[4]

În scopul asigurării continuității dintre procesul instructiv-educativ desfășurat pe parcursul anului, planificarea activităților organizate pe parcursul verii va avea un caracter tematic și se va realiza prin abordarea temelor globale, sugerate de CET: ”Eu și corpul meu; Eu ca personalitate; Eu și ceilalți; Eu și lumea înconjurătoare” [2].

După Seinvert J., Managementul eficient al timpului presupune parcurgerea a patru etape:

- a) stabilirea unui set de obiective axat pe un număr delimitat de domenii de interes ce trebuie rezolvate;
- b) planificarea activităților specifice îndeplinirii sarcinilor fie pe durata planificată realizării complete a obiectivelor, fie săptămânal sau fie zilnic;
- c) stabilirea priorităților astfel încât acesta să asigure o succesiune logică în îndeplinirea sarcinilor, dar și o corelare între complexitatea sarcinii și timpul alocat îndeplinirii sarcinilor;
- d) stabilirea de date precise la care să se facă evaluarea cu privire la îndeplinirea sarcinilor.”[3, p. 91-96].

În cadrul cercetării noastre, pentru constatarea corectitudinii planificării și desfășurării activităților pe perioada estivală în instituțiile de educație timpurie, am utilizat metoda focus-grup.

La focus-grup au participat 15 cadre didactice din IET nr.4 "Grigore Vieru" mun. Bălți, recrutate pe bază de voluntariat. Focus-grupul propriu-zis a durat 25 de minute. Discuția a fost realizată în baza unui ghid de interviu:

Ghid de interviu pentru focus –grup

1. Cât de important este diversificarea activităților preșcolarilor pe perioada estivală?
2. Aveți un program bine determinat pentru organizarea timpului preșcolarilor în perioada estivală?
3. Ce strategii aplicați cel mai des cu preșcolarii în perioada estivală?
4. Ce deficiențe întâlniți în organizarea timpului cu preșcolarii în perioada estivală?

La prima întrebare, cadrele didactice au menționat că în perioada estivală este foarte important de a îmbina activitățile cognitive cu cele distractive, a petrece cât mai mult timp la aer liber, a organiza și desfășura activități de călire a organismului copiilor, a organiza unele excursii planificate din timp, jocuri și alte activități îndrăgite de copii. Au mai menționat despre importanța existenței unui plan variat, interesant și motivant pentru venirea copiilor la grădiniță.

La a doua întrebare, cadrele didactice au recunoscut că nu au un program bine determinat pentru organizarea și promovarea activităților cu preșcolarii pe timp de vară. Totodată, au menționat că în perioada estivală existența unui astfel de program este important.

La a treia întrebare, cadrele didactice au menționat că pentru o bună organizare a timpului în perioada estivală se străduie întotdeauna să țină cont de ceea ce le este pe plac copiilor și anume: jocuri, lecturi, concursuri sportive, teatre și dramatizări de povești, educația fizică la aer liber, distracții muzicale și ecologice. Educatorii au enumerat următoarele strategii didactice, pe care le utilizează frecvent vara: conversația, demonstrația, observația, experimentul, învățarea prin descoperire, jocul și metodele interactive.

La a patra întrebare, cadrele didactice au numit următoarele deficiențe, cu care se confruntă în perioada estivală: implicarea minimă a părinților, lipsa unui teren de joacă dotat cu utilaj și echipament securizant, lipsa unui parc în apropierea grădiniței, sistarea activităților instituțiilor de educație timpurie pe perioada vacanțelor; comasarea grupelor de copii de diferite vârste (deoarece numărul de copii se reduce considerabil), diminuarea procesului de planificare a activităților pe timp de vară.

Abordarea eficientă a problemelor respective va asigura o experiență bogată din punct de vedere afectiv și emoțional participanților la procesul educațional, va oferi oportunități multiple pentru fortificarea sănătății fizice și psihice, dezvoltând interesul lor cognitiv, precum și pentru creșterea cunoștințelor necesare pentru părinți în privința organizării vacanțelor pe perioada de vară a copiilor.

Propunem în continuare un program de activități structurate săptămânal pentru perioada de vară:

Perioada	Activitățile	Domeniile de dezvoltare
3 iunie – 7 iunie	Matematica în natură	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea cognitivă
10 iunie – 14 iunie	Zilele săptămânii	Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
17 iunie – 21 iunie	Jocurile copilăriei	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială

24 iunie – 28 iunie	Săptămâna albastră	Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
1 iulie – 5 iulie	Săptămâna verde	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
8 iulie – 12 iulie	Săptămâna galbenă	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
15 iulie – 19 iulie	Săptămâna roșie	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
22 iulie-27 iulie	Săptămâna oranj	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
29 iulie-2 august	Săptămâna culorilor	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii Dezvoltarea cognitivă
5 august – 9 august	În lumea poveștilor	Dezvoltarea personală, emoțională și socială Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii
12 august – 23 august	Săptămâna hand-made	Dezvoltarea fizică și fortificarea sănătății Dezvoltarea personală, emoțională și socială
28 august – 30 august	În lumea literelor	Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii

Exemple de activități *Săptămâna roșie*.

Copiilor li se dă posibilitatea de a picta obiecte de culoare roșie din mediul înconjurător (măr, vișine, cireșe, frunzele toamna).

Copiii vin îmbrăcați în haine de culoarea săptămânii. Hrana pe care o servesc, la fel în preponderență este de culoarea săptămânii. Se învață fructele, legumele, care au culoarea săptămânii.

Exemple de activități *Săptămâna În lumea literelor*

Copiii găsesc obiecte în natură, care încep cu prima literă a numelui sau a prenumelui său; copiii modelează litere din diverse materiale naturale: conuri, bețișoare, pietricele, etc., copiii scriu cu creta pe asfalt diverse litere, etc.

Exemple de activități *Săptămâna hand-made*

Copiii vor confecționa diverse lucruri din hârtie, plastic reutilizat; din ceramică, plastilină, aluat, etc., utilizând diverse tehnici. La finele săptămânii se va organiza un târg.

În perioada estivală, natura oferă numeroase oportunități pentru dezvoltarea holistică a preșcolarilor. Pentru copii, perioada de vară are un impact major privind călirea organismului,

stimularea emoțiilor pozitive. În sezonul estival, ar trebui să se continue activitatea sistematică pentru toate domeniile de dezvoltare a copilului, prin organizarea activităților interesante și variate pentru copii.

Cadrele didactice, conducându-se de cei trei piloni ai managementului timpului: planificarea, organizarea și controlul, vor putea organiza eficient și în perioada estivală activități interesante și utile pentru copiii preșcolari.

BIBLIOGRAFIE

1. CUCOȘ, C. *Timp și temporalitate în educație. Elemente pentru un management al timpului școlar*. Iași: Polirom, 2002, 159 p. ISBN 973-681-105-0
2. CŪTASEVICI, A. (coord.naț) *Cadru de referință al Educației timpurii din Republica Moldova*. Chișinău : Lyceum, 2018, 76 p. ISBN 978-9975-3285-4-8
3. LOTHAR, J. SEINVERT *Organizează-ți bine timpul*. București: Rentrop Sraton, Grup de editură și consultanță în afaceri, 1997, 80 p. ISBN: 973-98033-4-2
4. VRÎNCEANU, M. (coord.) *Repere metodologice privind organizarea procesului educațional în instituțiile de educație timpurie în anul de studii 2022-2023 și 2023-2024* [online]. Chișinău, 2022. [citată 20.03.2024] Disponibil:
https://mecc.gov.md/sites/default/files/1_educatie_timpurie_sm_2022-2023_29.08.2022_final_0.pdf